

***PREPORUKE ZA JEDNOOBRAZNU BANKARSKU PRAKSU
- RAČUNI NEREZIDENATA***

Beograd, 18.9.2025

Udruženje banaka Srbije, Odbor za ekonomske odnose sa inostranstvom

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. SVRHA I PRIMENA	3
3. POJMOVI I DEFINICIJE	3
4. TRANSAKCIJE NEREZIDENATA FIZIČIH LICA	4
5. TRANSAKCIJE NEREZIDENATA PRAVNIH LICA.....	6
6. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	9
7. REGULATIVA.....	9

1. UVOD

Polazeći od potrebe da se sistematizuje i ujednači praksa postupanja banaka u poslovanju sa računima nerezidenata, kao i u cilju postizanja višeg nivoa sigurnosti i izvesnosti prilikom pružanja ovih usluga i za korisnike (nerezidente) i za pružaoce platnih usluga, na osnovu pozitivnih propisa Republike Srbije, aktuelnih mišljenja Narodne banke Srbije, Ministarstva finansija i Poreske uprave, kao i dobre poslovne prakse, Odbor za ekonomske odnose sa inostranstvom Udruženja banaka Srbije (u daljem tekstu: UBS) usvaja Preporuke za jednoobraznu bankarsku praksu – računi nerezidenata (u daljem tekstu Preporuke).

2. SVRHA I PRIMENA

Cilj Preporuka je da se utvrde osnovni principi, zahtevi i postupanja u vezi sa transakcijama nerezidenata.

Ove Preporuke se primenjuju u bankama koje posluju sa nerezidentima na teritoriji Republike Srbije.

Preporukama se ni na koji način ne ograničava primena aktuelne regulative, narušava ili sprečava konkurencija u pružanju platnih i drugih finansijskih usluga nerezidentima na teritoriji Republike Srbije.

Preporuke nemaju intencije da se bave pojedinim aspektima primene odredbi Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao što su procena rizika klijenta, provera da li je klijent terorista ili ne, politički eksponirana ličnost ili ne, da li obavlja sumnjivu transakciju ili da li ga treba prijaviti jer obavlja keš transakciju i slično. Banke su dužne da se pridržavaju odredbi Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i relevantnih podzakonskih i internih akata banke.

3. POJMOVI I DEFINICIJE

Banka je banka koja je registrovana i ima sedište u Republici Srbiji

Nerezident – fizičko lice je:

- Strani državljanin (osim ukoliko boravi u Republici Srbiji duže od od godinu dana)
- Član diplomatsko-konzularnog predstavnštva strane zemlje u Republici Srbiji, kao i članovi njegove porodice;
- Državljanin Republike Srbije koji na osnovu dozvole za boravak, odnosno radne, studentske i druge vrste viza, ima boravak u inostranstvu duži od godinu dana;

Promena rezidentnosti fizičkog lica

Fizičko lice nerezident dužno je da blagovremeno prijavi promenu statusa rezidentnosti. Ukoliko nakon uspostavljanja saradnje sa klijentom dođe do promene okolnosti koje bi uslovile promenu statusa rezidentnosti i o tome banci bude predočen odgovarajući dokument, banka treba da izmeni status rezidentnosti za tog klijenta u skladu sa dostavljenim dokumentom i saglasno tehničkim mogućnostima sistema banke. Banka pritom mora imati u vidu koje sve proizvode klijent koristi, naročito ako koristi proizvode koji imaju neki vremenski rok važenja ili buduća dospeća (krediti ili oročeni depoziti).

Postupanje prema fizičkom licu sa statusom nerezidenta

Banka postupa prema klijentu saglasno njegovom trenutnom statusu i evidencijama banke, uključujući i pribavljanje poreske potvrde o izmirenim poreskim obavezama za transfer sredstava u inostranstvo (član 29. ZDP).

Nerezident - pravno lice je:

- Pravno lice – lice koje je registrovano i ima sedište u inostranstvu,
- Strano diplomatsko-konzularno predstavništvo,
- Strani investicioni fond,
- Misija (međunarodna vladina organizacija),
- Strana verska zajednica, udruženje, organizacija, legat, fond i zadužbina,
- Strana nevladina humanitarna organizacija,
- Preduzetnik (fizičko lice koje je registrovano u inostranstvu i koje radi sticanja dobiti, u vidu zanimanja, obavlja delatnost),

Nerezidentima se smatraju i:

- Strana banka – banka koja je registrovana i ima sedište u inostranstvu,
- Predstavništvo stranog pravnog lica, koje je upisano u registar kod nadležnog organa u Republici.

Nerezidentni račun je račun na kome se vode dinarska i devizna sredstva nerezidenta i on može biti tekući račun, u smislu zakona kojim se uređuju platne usluge, depozitni račun ili štedni račun.

- Tekući račun je devizni ili dinarski račun koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija i za druge namene u vezi sa uslugama koje banke pružaju korisnicima platnih usluga.
- Depozitni račun je devizni ili dinarski račun koji se otvara na osnovu ugovora o depozitu, a može biti po viđenju ili oročen, sa otkaznim rokom ili bez njega, s posebnom namenom ili bez namene, a koji može podrazumevati isplatu kamate.

Prenos/transfer je prenos sredstava koji se ne zasniva na izvršenju posla i koji se izvršava:

- Sa jednog na drugi račun istog pravnog lica u istoj ili u drugoj banci u Republici Srbiji ili van Republike Srbije
- Sa jednog na drugi račun istog fizičkog lica ili na račun drugog fizičkog lica, u istoj ili u drugoj banci u Republici Srbiji ili van Republike Srbije

Plaćanje je prenos sredstava koji se zasniva na izvršenju nekog posla, u korist drugog fizičkog ili pravnog lica u istoj ili u drugoj banci u ili van Republike Srbije.

4. TRANSAKCIJE NEREZIDENATA FIZIČIH LICA

a) Uplata dinara u gotovom i efektivnom stranom novcu na račun kod banke

Uplata u efektivnom stranom novcu na nerezidentni račun, može se izvršiti:

- do EUR 10.000 – slobodno
- iznos preko EUR 10.000 i veći iznosi – uz potvrdu carinskog organa o unosu efektivnog stranog novca u Republici Srbiji

- do iznosa efektivnog stranog novca podignutog sa drugog nerezidentnog računa u istoj banci ili drugoj banci u Republike Srbije (račun istog vlasnika – sa istim identifikacionim dokumentom) – uz podnošenje potvrde o isplati tog efektivnog stranog novca.

Uplata u dinarima u gotovom novcu, na dinarski tekući, odnosno dinarski depozitni račun, može se izvršiti:

- do iznosa dinarske protivvrednosti EUR 10.000 – slobodno
- dinari u iznosu većem od dinarske protivvrednosti EUR 10.000:
 - do iznosa koji je naveden u potvrdi carinskih organa o unosu dinara u Republiku Srbiju.
 - ako su podignuti sa drugog nerezidentnog dinarskog ili deviznog računa istog vlasnika, u istoj ili drugoj banci u zemlji, uz podnošenje dokumenta o isplati (isplatni nalog druge banke)

Napomena – ako sticanje dinarskih sredstva ili stranog efektivnog novca uključuje obavljanje menjačkog posla, dokument o tome treba priložiti uz prethodno navedeno.

Šifra osnova za uplatu gotovog novca u dinarima i devizama je 898.

b) Isplata dinara u gotovom novcu i efektivnog stranog novca sa računa kod banke

Isplata u efektivnom stranom novcu sa nerezidentnog računa kod banke vrši se slobodno do iznosa propisanog Instrukcijom o najvišem dnevnom iznosu isplate depozita fizičkog lica u stranoj valuti.

Isplata dinara u gotovom novcu sa nerezidentnog računa kod banke vrši se slobodno do iznosa raspoložih sredstava na računu.

Šifra osnova za isplatu gotovog novca u dinarima i devizama je 898.

c) Naplate u devizama i dinarima

Devizni i dinarski prilivi se odobravaju nerezidentnom tekućem računu fizičkog lica sa šifrom osnova 502. Ukoliko se radi o prenosu sa računa istog nerezidenta u drugoj banci koristi se šifra osnova 503.

Transakcije se obavljaju uz korišćenje instrumenata međunarodnog platnog prometa.

Napomena: Doznake koje se odobre nerezidentnim računima mogu se isplatiti u efektivnom stranom novcu ili u dinarima, odnosno sredstva se mogu preneti na drugi oročeni ili namenski račun po nalogu klijenta.

Nerezident može primiti uplatu, bezgotovinskim putem, u devizama ili dinarima na svoj nerezidentni račun slobodno. Banka primaoca sredstava nije u obavezi da proverava osnov naplate.

d) Plaćanja i prenosi u devizama

Za izvršenje plaćanja ili prenosa u devizama, vlasnik deviznog transakcionog računa ili ovlašćeno lice, podnose banci Zahtev za plaćanje ili Zahtev za prenos deviza, koji mora sadržati sve bitne elemente za izvršenje plaćanja ili prenosa deviza.

Kod izvršenja transakcija plaćanja i prenosa u devizama:

- plaćanje u devizama (prema inostranstvu ili u zemlji) – vrši se na osnovu Zahteva nerezidenta - fizičkog lica uz prilaganje dokumentacije na osnovu koje se vrši plaćanje (faktura, ugovor i sl.). Za transakcije plaćanja, klijent – fizičko lice nerezident - ne dostavlja poresku potvrdu.

- prenos na sopstveni račun u inostranstvu – vrši se na osnovu Zahteva nerezidenta – fizičkog lica - uz dostavljanje potvrde o izmirenim poreskim obavezama po članu 29. ZDP
- prenos na račun drugog fizičkog lica u inostranstvu bez obaveze dokazivanja osnova plaćanja, (ugovora, fakture i sl.) – vrši se na osnovu Zahteva nerezidenta – fizičkog lica - uz dostavljanje potvrde o izmirenim poreskim obavezama po članu 29. ZDP
- Prenos na sopstveni račun i račun drugog fizičkog lica u drugoj domaćoj banci – vrši se na osnovu Zahteva nerezidenta - fizičkog lica bez prilaganja potvrde o izmirenim poreskim obavezama prema RS
- Prenos sredstava u inostranstvo, sa svog štednog deviznog ili dinarskog računa (po viđenju ili oročenog), ili namenskog računa za trgovanje hartijama od vrednosti (ukoliko je predmetno uređeno međunarodnim ugovorom o izbegavanju dvostrukog oporezivanja) direktno ili preko tekućeg računa (ukoliko ne postoje tehničke mogućnosti za direktan transfer) vrši se na osnovu Zahteva nerezidenta - fizičkog lica bez podnošenja potvrde o izmirenim poreskim obavezama u skladu sa relevantnom odredbom Zakona o deviznom poslovanju

Šifre osnova plaćanja - koristi se 102 ili 103 ukoliko je prenos na sopstveni račun.

Plaćanja i naplata za nerezidente fizička lica koja su zaposlena u ambasadama i diplomatskim konzularnim predstavništvima i organizacijama u okviru UN vrše transakcije slobodno, bez dostavljanja dokumentacije i poreske prijave.

e) **Plaćanja i prenos sa dinarskog nerezidentnog računa u dinarima**

Ukoliko nerezident ima dinarskih sredstava na svom računu može vršiti plaćanja:

- plaćanja u dinarima na račune drugih fizičkih lica (rezidenata i nerezidenata) sprovodi se korišćenjem instrumenata međunarodnog platnog prometa na osnovu Zahteva nerezidenta - fizičkog lica bez podnošenja potvrde Poreske uprave o izmirenju poreskih obaveza prema RS, uz korišćenje šifre osnova 102
- plaćanje u dinarima na račune rezidenta / nerezidenta pravnog lica sprovodi se korišćenjem instrumenata međunarodnog platnog prometa - na osnovu Zahteva nerezidenta-fizičkog lica bez podnošenja potvrde Poreske uprave o izmirenju poreskih obaveza prema RS, šifra osnova 102
- prenos u dinarima na svoje račune i račune drugih fizičkih lica (rezidenata i nerezidenata) u drugim bankama u Republici Srbiji sprovodi se korišćenjem instrumenata međunarodnog platnog prometa na osnovu Zahteva nerezidenta-fizičkog lica - bez podnošenja potvrde Poreske uprave o izmirenju poreskih obaveza prema RS, šifra osnova 102 ili 103 (na svoj račun), a plaćanje troškova u zemlji kao što su komunalni, telekomunikacioni i sl. koji ne prelaze vrednost od 60.000,00 RSD po transakciji realizuju se instrumentima domaćeg platnog prometa, a knjiženje se vrši korišćenjem sloga 66 i šifre osnova 704
- plaćanja u korist budžetskih računa (dinarski račun se vodi kod Narodne banke Srbije) se realizuju instrumentima domaćeg platnog prometa, knjiženje se vrši korišćenjem sloga 77 i šifre osnova 102

5. **TRANSAKCIJE NEREZIDENATA PRAVNIH LICA**

a) **Plaćanja u devizama**

Nerezident pravno lice ispostavlja nalog na način koji je ugovorio sa bankom i uz nalog prilaže dokumentaciju koja je osnov plaćanja (ukoliko sa bankom nije drugačije ugovorio) po osnovu kojeg se vrši predmetno plaćanje i to bez obaveze da dostavi potvrdu o izmirenim poreskim obavezama.

Diplomatska i konzularna predstavništva nemaju obavezu dostavljanja dokumentacije.

Koristi se šifra osnova 102.

Kada je banka naplate istovremeno i banka isplate plaćanje se vrši slogom 60 i šifrom osnova naplate u skladu sa rasporedom priliva koji dostavlja rezident.

b) Prenos deviznih sredstava na svoj račun u drugoj banci

Nerezident ispostavlja nalog za prenos sredstava na svoj račun kod druge banke korišćenjem naloga koji je ugovorio sa bankom. Prenos može biti:

- Na njegov račun u drugoj banci u Republici Srbiji, slobodno odnosno bez dostavljanja poreske potvrde o izmirenim poreskim obavezama; šifra osnova 103
- Na njegov račun u inostranstvu, uz podnošenje potvrde nadležne Poreske uprave da su izmirene poreske obaveze prema Republici Srbiji iz tog posla. šifra osnova 102
- Diplomatska i konzularna predstavništva obavljaju ovu transakciju slobodno

c) Plaćanja sa dinarskih računa

Nerezident ispostavlja nalog preko elektronske banke ili u pisanoj formi potpisan i overen u skladu sa Kartonom deponovanih potpisa za dinarski račun i uz dostavljanje dokumentacije na osnovu koje se vrši konkretno plaćanje. Plaćanja po tekućim i kapitalnim poslovima dozvoljenih Zakonom o deviznom poslovanju se realizuje instrumentima međunarodnog platnog prometa:

- kada je banka naplate istovremeno i banka isplate slogom 60 i šifrom osnova naplate u skladu sa rasporedom priliva koji dostavlja rezident
- kada banka naplate nije istovremeno i banka isplate slogom 77 i šifrom osnova 102
- prenos na sopstveni račun u drugoj domaćoj banci (bez obaveze dostavljanja poreskog uverenja) slogom 77 i šifrom osnova 103
- kada se plaćanje odvija između dva nerezidenta unutar banke slogom 77 i šifrom osnova 102

Plaćanja u korist budžetskih računa (račun se vodi kod Narodne banke Srbije) se realizuju instrumentima domaćeg platnog prometa, knjiženje se sprovodi slogom 77 i šifrom osnova 102

Plaćanje na ime isplate zarada se realizuje instrumentima domaćeg platnog prometa, slogom 06 (specifikacija) i šifrom osnova 600

Plaćanja troškova u zemlji, kao što su komunalni i telekomunikacioni se realizuju instrumentima domaćeg platnog prometa, knjiženje se sprovodi slogom 66 i šifrom osnova 704.

d) Prilivi u dinarima

Prilivi u dinarima u korist računa nerezidenta :

➤ sa računa u istoj banci i to :

- sa računa rezidenta - nalogom za plaćanje (slog 70) uz navođenje šifre osnova koja je navedena u nalogu rezidenta;

- sa računa nerezidenta - opštim deviznim nalogom (slog 77/66 šifra osnova 102 duguje/potražuje 502);
 - sa računa iz druge banke u zemlji i to:
- sa računa rezidenta, preko prelaznog računa žiro računa banke o čemu banka nerezidenta dobija obaveštenje od banke nalogodavca SWIFT porukom MT103/ šifra osnova 502.
- od nerezidenta, preko prelaznog računa žiro računa banke o čemu banka isplate dobija obaveštenje od banke nalogodavca SWIFT porukom MT103/ šifra osnova 502.

e) Efektivni strani novac

Uplata efektivnog stranog novca na račun se može izvršiti kao povraćaj

- sa službenog puta uz podnošenje naloga o podizanju efektivnog stranog novca za službeni put, samo ukoliko je novac podignut u drugoj banci, ukoliko nije uz povraćaj novca nije neophodno dostavljati dokaz o podizanju dnevnica ukoliko banka ima mogućnosti da predmetno dokumentuje u svakom momentu.
- diplomatska i konzularna predstavništva ove transakcije vrše slobodno

Podizanje efektivnog stranog novca sa računa

- za troškove službenog puta u inostranstvu, do 10.000 evra, po fizičkom licu

f) Gotov novac u dinarima

Uplata gotovog novca

- predstavništva stranih aviokompanija i drugi prevoznici slobodno uplaćuju gotov novac od prodaje karata za prevoz;
- diplomatska i konzularna predstavništva ove transakcije vrše slobodno

Isplata gotovog novca

- za zarade i naknade koje se isplaćuju uz obračun i uplatu poreza i doprinosa, uz prilaganje naloga za plaćanje poreza i doprinosa i spisak iznosa zarada i naknada po zaposlenim licima - slobodno;
- za troškove do 150 000 RSD dnevno – slobodno bez dostavljanja dokumentacije;
- za troškove preko 150 000 RSD, uz podnošenje na uvid originalne dokumentacije iz koje se mogu utvrditi iznos, osnov i namena tog plaćanja, u skladu sa Odlukom o uslovima i načinu plaćanja u gotovom novcu u dinarima za pravna i fizička lica koja obavljaju delatnost.
- diplomatska i konzularna predstavništva ove transakcije vrše slobodno

Svuda je šifra osnova 898 slog 66 i 77.

g) Prinudna naplata

Saglasno mišljenju NBS plaćanje po osnovu izvršenja prenosa sredstava po prinudnoj naplati, nakon protesta menice preko prinudne naplate ili u okviru same banke, banka poverioca (nerezidenta) bi trebala da obradi sredstva nalogom za plaćanje (slog 70) uz navođenje matičnog broja dužnika kao

nalogodavca i uz unos odgovarajuće šifre osnova plaćanja u skladu sa tehničkim mogućnostima sistema, pri čemu informaciju o šifri osnova ili dužniku može dobiti i od nerezidenta, odnosno poverioca. Izuzetno u slučaju kada se radi o prinudnoj naplati po kreditnom poslu, banka kod koje nerezident ima račun mora uložiti dodatni napor da se utvrdi tačna šifra osnova transakcije i broj i godina kreditne prijave po kom osnovu se vrši transakcija.

Saglasno stavu NBS transakcija u kojoj je nerezident dužnik nije moguća kroz sistem prinudne naplate.

6. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Preporuke stupaju na snagu danom usvajanja, ili od datuma usvajanja izmena i dopuna od strane Odbora za ekonomske odnose sa inostranstvom, a primenjivaće se u roku od mesec dana od dana usvajanja.

Inicijative za izmenu Preporuka se podnose UBS-u, a Odbor za poslove sa inostranstvom, nakon sagledavanja i analize svih činjenica i procene, donose ocenu predloženih i sprovodi neophodne korake za izmenu i dopunu Preporuka. Redovne godišnje evaluacije sprovodi koordinator rada pomenutog odbora u saradnji sa članovima.

Odricanje odgovornosti – Imajući u vidu da ovaj dokument može biti pronađen na internetu i nakon njegovog povlačenja sa stranice Udruženja banka Srbije, ukoliko je u momentu čitanja ovog dokumenta došlo do promene popisanih dokumenata, ove preporuke će u tom delu biti nevažeće.

7. REGULATIVA

- Zakon o deviznom poslovanju (Službeni glasnik RS 31/2011, 119/2012, 139/2014 и 30/2018)
- Odluka o uslovima i načinu obavljanja platnog prometa sa inostranstvom (Službeni glasnik RS 24/2007, 31/2007, 38/2010, 111/2015 i 13/2025)
Uputstvo za sprovođenje Odluke o uslovima i načinu obavljanja platnog prometa sa inostranstvom Odluka o uslovima za lične i fizičke prenose sredstava plaćanja u inostranstvo i iz inostranstva (Službeni glasnik RS 24/2007, 31/2007, 41/2007, 3/2008, 61/2008, 120/2008, 38/2010, 92/2011, 62/2013, 51/2015, 111/2015, 82/2017, 98/2020, 154/2020, 66/2021 и 92/2021 i 27/2025)
- Odluka o uslovima pod kojima i načinu na koji rezidenti mogu držati devize na računu kod banke u inostranstvu (Službeni glasnik RS 31/2012, 71/2013, 98/2013, 125/2014, 102/2015, 37/2018, 13/2020, 67/2023 i 13/2025)
- Instrukcija o najvišem dnevnom iznosu isplate depozita fizičkog lica u stranoj valuti ((G. br. 5255 od 7.5.2020. i G. broj 6979 od 6.7.2020.)